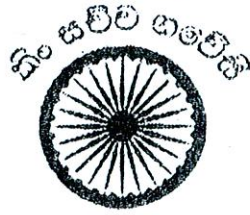

නමෝ බුද්ධාය

දාන නව වෙනි වෙළුම
ආරම්භය: 2001-07-05

මාසික ධර්ම සංග්‍රහය අංක: 188

ශ්‍රී. බු. ව. 2559

2016 පෙබරවාරි 22

දුරකතන කළාපය

බුදුන් දැක සැනසීම ලබන හැටි

ශාසන ශෝභන, ශ්‍රී සද්ධම්මාවාගීශ්වරාවායඪී, අග්ග මහා සද්ධම්මජොතිකාධිප, සාහිත්‍ය චක්‍රවර්ති, ධම් සාහිත්‍ය ශිෂ්‍යෝමණී, ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ මහා නායක,

අතිපුජ්‍ය වේවැලදෙනියේ මේධාලංකාර නා හිමිපාණන් වහන්සේ විසින්

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස ///

බුද්ධාග්‍රි වචනං සෙව්ඨං - බුද්ධාග්‍රි පද මුඛතමං
නපථිතෙන සමං ලොකෙ - අඤ්ඤං සොභ රසායනං

පින්වතුනි

“බුද්ධ නම් වූ වචනය ශ්‍රේෂ්ඨ ය. බුද්ධ යන පදය උතුම් ය. ඇසීමට ප්‍රිය උපදවන රසවත් වූ ඒ බුද්ධ යන පදයට සමාන වූ අන් පදයක් ලොවෙහි ම නැත.

අප බුදුරජානන් වහන්සේ “බුද්ධ” නම් වන සේක. උන් වහන්සේ සාරාසංඛ්‍ය කල්පයක කාලයක් මුළුල්ලේ පාරම් දම් පුරමින්, “බුද්ධ” නම් වූ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ට පත්වීම සඳහා අප්‍රතිහත ධේයඪීයෙන් ක්‍රියා කළහ. තමා අවබෝධ කරගත් ඒ සත්‍ය ධර්මය ආත්ම විමුක්තිය සඳහා පමණක් සීමා නොවීය. අන් අයට ද ඒ අවබෝධ කරදීම උදෙසා, විවිධ ක්‍රම උපයෝගී කර

ගනිමින්, ධර්මය දේශනා කළහ. මීට වසර දෙදහස් පන්සිය පනහකටත් පෙර පටන් අද දක්වාම නොනැසී පවත්නා, අද දවසේත් පෙරපර දෙදිග ජනතාව එම දහමේ හරය දකිමින් ඒ වෙත යොමු වෙමින් සිටින, අති උතුම් දර්ශනයක්, ශ්‍රේෂ්ඨ දහමක් අඩංගු "දේශනා" පැවැත්වූ ඒ උදාර උත්තමයා "බුද්ධ" නම් වන්නේය. මෙම උතුම්, ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයා කෙරෙහි සාමාන්‍ය ලෝකයාගේ සිත් තුළ ඇතිවන ශ්‍රද්ධාව කෙතරම්ද යත් "බුද්ධ" යන වචනය පවා ශ්‍රේෂ්ඨ බවත්, එම පදය ට සමාන පදයක් මුළු ලොවෙහිම නැති බවත් සඳහන් වීමෙන් පෙනී යයි.

ශ්‍රද්ධාව හා භක්තිය ඇති තැනදී බුදුරජුන් දැකිය හැකිය. බුදු ගුණ හඬ ඇසෙන විටදී ශ්‍රද්ධාව උපදී. බුදු රුව දුටු තැනදී ශ්‍රද්ධාව උපදී. භක්තිය උපදී. මේ සඳහා කායික ක්‍රියාවලිය බෙහෙවින් ඉවහල් වේ. බුදුරජුන් වෙත මල් පහන් පූජා කිරීම වැනි දේ එවැනි ක්‍රියාවන්ය. එහෙත් එය ම බුදුරජුන් දැකීම ට ප්‍රමාණවත් නොවන බව,

**" නති මයතං මාලා ගන්ධාදීනි පූජා කරොන්තා,
අතං පූජං කරොන්ති නාම ධර්මානුධර්ම පටිපජ්ජන්තා
පන මං පුපජන්ති නාම "** යනුවෙන් සඳහන් වීමෙන් පැහැදිලි වේ. එහි

අදහස වන්නේ, "මල්, සුවඳ ආදියෙන් මා පුදන්නෝ මා නිසි ලෙස පුදන්නෝ නොවෙති. ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්තියෙහි යෙදෙන්නේ යමෙක්ද? හේ මා නිසි ලෙස පුදන්නේය" යනු යි.

මේ අනුව අපට පෙනී යන්නේ, නිසියාකාරව බුද්ධ ගෞරවය, බුද්ධ භක්තිය, ශ්‍රද්ධාව ඇතිවීමට නම් ආමිස පූජාව පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන බව යි. එබැවින් බුදුරජුන් වදාල පරිදි, නිසි අවබෝධයකින් බුද්ධ දේශනාවේ සඳහන් ප්‍රතිපත්ති පූජාවන්හි නියැලීම අවශ්‍යම ය.

බුදුරජුන් වෙත පැමිණි දෝණ බ්‍රාහ්මණයා, "බුදුරජුන් කවරෙක්දැ" යි විමසූ අවස්ථාවේ, උන්වහන්සේ තමන් කවරෙක්දැ යි වදාළේ මෙසේය.

“උපුලක් හෝ පියුමක් හෝ හෙළ පියුමක් හෝ දියෙහි ඉපිද, දියෙහි වැසී, දියෙන් ඉස්මතු වී, දියෙහි නොගැටී තිබෙනවා මෙන් මමත් ලෝකයේ සාමාන්‍ය මිනිසුන් අතර ඉපිද, ඔවුන් අතරම වැසී, එහෙත් සාමාන්‍ය ලෝකයාගෙන් ඉස්මතු වී ඔවුන් හා නොගැටී, නොගැසී, නොබැඳී සිටිමි. එමනිසා මම සාමාන්‍ය මිනිසුන් තුළ පවතින ආශාවන්, ඇලීම්, බැඳීම් නැති කළ මනුෂ්‍යයෙක් මි. මා නම් කිරීමට යෙදිය යුත්තේ. සුදුසුම වන්නේ, “බුද්ධ” යන වචනය ම පමණි.

- (අංගුත්තර නිකාය- දෝණ ලෝක සූත්‍රය)

බුදුරජාණන් වහන්සේ තෘෂ්ණාව හෙවත් ආශාව දුරු කළ සේක. රාග, දෝෂ, මෝහාදී අකුසල චේතනා වලින් මිදුණු සේක. සීල, සමාධි, ප්‍රඥා ආදී උතුම් ගුණාංග වලින් පෝෂිත වූ සේක. අත්දැකීමෙන් ම මැදුම් පිළිවෙත අනුව යමින් ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ඇතුළත් වතුරායඝී සත්‍යය අවබෝධ කර ගත්හ.

කුසලය නම් කුමක්ද? (කිං කුසල ගවේසි) සත්‍යය කුමක්ද? (කිං සච්ච ගවේසි) යන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු බුද්ධත්වයට පත්වීමත් සමග ම සොයා ගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ, තෘෂ්ණාව නැති කිරීමෙන් පමණක් සසර ගමන නවතාලිය හැකි බව ලොවට හෙළි කළහ. සෑම බුද්ධ දේශනාවක් තුළ ම මෙම හරය, මෙම දහම අන්තර්ගත ය.

පාරිභික්ෂණ සියලුම දෙනා අතෘප්තිකර ආශාවන්ගෙන් පිරී ඇත්තෝ වෙති. ඔවුහු බලාපොරොත්තු, අපේක්ෂා රැස් කරති. ලෝකික බලාපොරොත්තු ගොඩ ගසා ගනිති. මෙයින් සිදුවන්නේ සසර ගමන තව තවත් දීර්ඝ කර ගැනීමකි. බුදුරජුන් දකින්නට ඇති අවස්ථා දුරස්ථ කර ගනී. කෙලෙස් බර වූ විට සත්‍යය නොපෙනේ. සත්‍යය නොදක්නා කල්හි භොද, -නරක, කුසල්-අකුසල්, පව-පින ගැන අවබෝධයක් නොලබයි. මේ නිසා අප, අපගේ සිතිවිලි පාලනය කිරීමට හුරු කළ යුතුය. අනිත්‍ය, දුකබ, අනාත්ම යන ත්‍රිලක්ෂණය සිහි කළ යුතුය. එවිට බුදුන් දැකීම, අසිරු නොවනු ඇත.

බුදුරජානන් වහන්සේ ලෝ වැසියා ට සතුට, සැනසුම සුවය ගෙනදෙන මග කියා දන්න. ඒ මාර්ගය අංග අටකින් සමන්විතය. එය "ආයතීයානික මාර්ගය" යි. බුදුරජුන් දැකීමට කැමති අය මෙම මාර්ගයෙහි ගමන් කළ යුතුම ය. සීල, සමාධි, ප්‍රඥා යන කොටස් වලට බෙදා දක්වා ඇති එම ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කිරීම බුදුරජුන් දැකීමේ එකම මග යි. කායික හා මානසික සංවර බව තුළින් සීලයත්, සීලය ප්‍රගුණ කිරීමෙන් සමාධියත්, සමාධිය තුළින් සිත තුළ නිවීමත් ඇති වේ. සන්සුන් සිතත් පහළ වීමෙන් ප්‍රඥාව උපදී. මේ මගින් සත්‍යය දැකගත හැකිවේ. දුක, දුක හටගන්නේ කෙසේද? දුක නැති කිරීම හා දුක නැති කිරීමේ මග හෙවත් "චතුරාර්ය සත්‍යය" අවබෝධ වේ. මෙය ජීවිතයට සැනසිල්ල උදාකරයි. එම මාර්ගය බුදුරජුන් දැකීමේ ඒකායන මාර්ගය යි.

මේ කරුණු සිහියට ගන්නා ඔබ බුදුන් දැක නිවන් දැකීමට නම්, ආම්ස පුජාව ට වඩා ප්‍රතිපත්ති පුජාවට නැඹුරු වන්න. සත්‍යය අවබෝධ කර ගැනීම තුළින් සැමට ම සැනසිල්ල උදාවේවා.